

AFGANİSTAN

GENEL EKONOMİK GÖSTERGELER (2009)

GSYİH	: 14,02 Milyar \$
KİŞİ BAŞINA GSYİH	: 500 \$
GSYİH BÜYÜME HIZI	: %22,5
İHRACAT	: 530 Milyon \$
İTHALAT	: 4,2 Milyar \$
ENFLASYON ORANI	: %30,5
DIŞ BORÇ	: 2,7 Milyar \$
TOPLAM FDI STOĞU	: 1,5 milyon \$
TOPLAM İŞGÜCÜ	: 15 milyon
İŞSİZLİK ORANI	: %35
PARA BİRİMİ - PARİTESİ	: Afgani (AFN)- 1 US\$ = 44,6150AFN
GSMH'NİN SEKTÖREL DAĞILIMI	: Tarım %32, Sanayi %28, Hizmetler %39
DOĞAL KAYNAKLAR	: Petrol, doğal gaz, altın, bakır, kömür, demir cevheri
BAŞLICA SANAYİ DALLARI	: Küçük tekstil ürünleri, sabun, mobilya, ayakkabı, gübre, giyim, yiyecek ürünleri, alkolsüz içecekler, soda, çimento, el örgüsü halı.
BAŞLICA TARIMSAL ÜRETİM	: Afyon çiçeği, buğday, sert kabuklu yemiş, yün; koyun eti, koyun postu, koyun derisi.

AFGANİSTAN'DA EKONOMİK DURUM

Yıl	GSYİH (Milyar \$)	Kişi Başına Gelir (\$)	Büyüme Oranı (%)	Enflasyon Oranı (%)	İhracat (Milyon \$)	İthalat (Milyon \$)
2005	6,489	240	16,1	12,3	384	2.471
2006	7,723	321	8,2	5,1	408	2.582
2007	9,596	330	14,2	13	497	2.819
2008	12,850	401	3,4	24	580	3.170
2009	14,020	500	22,5	30,5	530	4.200

AFGANİSTAN'IN DIŞ TİCARETİNDE BAŞLICA ÜRÜN VE ÜLKELER*

Başlıca İhraç Ürünleri / Ürün Grupları: Afyon çiçeği, meyve ve kabuklu yemiş, el örgüsü halı, yün, koton, hayvan postu ve deriden yapılmıŐ giysi, işlenmiŐ ve yarı işlenmiŐ mücevher

Başlıca İthal Ürünleri / Ürün Grupları : Mekanik ve diğer başlıca eşyalar, yiyecek, tekstil ürünleri, petrol, ham petrol ürünleri

İhracatında Başlıca Ülkeler (%) : ABD %26,47, Hindistan %23,09, Pakistan %17,36, Tacikistan %12,51

İthalatında Başlıca Ülkeler (%) : Pakistan %26,78, ABD %24,81, Hindistan %5,15, Almanya %5,06, Rusya %4,04

İKİLİ TİCARET VERİLERİ

İkili Ticaret (1.000 \$)

YILLAR	İHRACAT	DEĞİŞİM (%)	İTHALAT	DEĞİŞİM (%)	HACİM	DENGE
2002	20.232		1.053		21.285	19.179
2003	36.489	80	2.684	154	39.173	33.805
2004	70.945	94	6.776	152	77.721	64.170
2005	113.401	59,8	8.301	22,5	121.702	105.100
2006	91.106	-19,6	9.587	15	100.692	81.519
2007	109.270	19,9	12.493	30	121.763	96.776.
2008	136.982	25	8.506	-31,9	145.489	128.476
2009	233.675	70,6	4.649	-45,3	238.324	229.025
2010	259.777	11,2	5.097	9,6	264.874	254.679

Türkiye'nin 2008/2009 İhracatında İlk 10 Madde

MADDE	ÜRÜN ADI	2008 (\$)	2009 (\$)	Değ. (%)
77	Elektrikli Makina ve Cihazlar	16.798.622	31.251.733	86,0
81	Sihhi Tesisat, Isıtma, Aydınlatma İle İlgili Çeşitli Eşya	7.418.984	23.844.526	221,4
69	Metallerden Nihai Ürünler	19.285.976	23.113.614	19,8
78	Kara Ulaşım Araçları	17.985.857	22.529.880	25,3
79	Diğer Ulaşım Araçları		17.017.373	
71	Enerji Üreten Makina ve Cihazlar	2.900.851	15.856.399	446,6
74	Değişik Sanayi Kollarında Kullanılan Makina ve Cihazlar	8.000.494	13.340.729	66,7
72	Belirli Sanayi Kollarında Kullanılan Makina ve Cihazlar	5.254.782	10.529.097	100,4
55	Uçucu Yağlar, Yüzey Aktif Maddeler, Temizlik Patları, Boyaları	6.291.748	8.434.416	34,1
65	Tekstil Elyafı ve Mamulleri	7.697.202	8.302.654	7,9
	ÜRÜN TOPLAMI	91.634.516	174.220.421	90,1
	GENEL TOPLAM	136.982.280	233.754.451	70,6

Türkiye'nin 2009-2010 Yılları İhracatında İlk 10 Madde

MADDE	ÜRÜN ADI	2009	2010	Değişim (%)
77	Elektrikli makina ve cihazlar	31.229.475,00	32.209.502,00	3,14%
69	Metallerden nihai ürünler	23.060.463,00	29.500.038,00	27,92%
78	Kara ulaşım araçları	22.529.880,00	23.696.971,00	5,18%
81	Sihhi tesisat, ısıtma, aydınlatma ile ilgili çeşitli eşya	23.844.326,00	23.216.476,00	-2,63%
65	Tekstil elyafı ve mamulleri	8.302.654,00	16.570.368,00	99,58%
74	Değişik sanayi kollarında kullanılan makina ve cihazlar	13.322.930,00	15.938.582,00	19,63%
71	Enerji üreten makina ve cihazlar	15.856.399,00	14.828.589,00	-6,48%
72	Belirli sanayi kollarında kullanılan makina ve cihazlar	10.529.097,00	11.376.552,00	8,05%
9	Tarifede yer almayan yenilen ürünler	6.736.762,00	10.557.598,00	56,72%
55	Uçucu yağlar, yüzey aktif maddeler, temizlik patları, boyaları	8.434.416,00	9.727.711,00	15,33%
	İLK 10 TOPLAM	163.846.402,00	187.622.387,00	
	ÜLKE TOPLAM	233.675.298,00	259.777.411,00	11,17%

Türkiye'nin 2008/2009 İthalatında İlk 10 Madde

MADDE	ÜRÜN ADI	2008 (\$)	2009(\$)	Değ. %
22	Yağlı Tohumlar ve Meyvalar	2.246.263	2.336.844	4,0
05	Sebzeler, Meyvalar ve Mamulleri	4.887.126	907.201	-81,4
65	Tekstil Elyafı ve Mamulleri	683.944	823.688	20,4
29	Hayvansal ve Bitkisel Ham Maddeler	417.875	263.828	-36,9
21	Deri, Kösele, Ham Post	38.412	108.712	183,0
07	Kahve, Çay, Baharat, Kakao ve Hülusalari	14.050	65.637	367,2
78	Kara Ulaşım Araçları	17.664	46.648	164,1
71	Enerji Üreten Makina ve Cihazlar	65.527	29.319	-55,3
51	Organik Kimyasal Ürünler		22.596	
61	Hazır Deriler, Postlar ve Mamulleri		14.810	
	ÜRÜN TOPLAMI	8.370.861	4.619.283	-44,8
	GENEL TOPLAM	8.506.225	4.638.563	-45,5

Türkiye'nin 2009-2010 Yılları İthalatında İlk 10 Madde

MADDE	ÜRÜN ADI	2009	2010
65	Tekstil elyafı ve mamulleri	823.688,00	2.140.591,00
29	Hayvansal ve bitkisel ham maddeler	263.828,00	849.669,00
22	Yağlı tohumlar ve meyvalar	2.336.844,00	780.702,00
26	Tekstil lifleri		478.709,00
21	Deri, kösele, ham post	108.712,00	435.166,00
5	Sebzeler, meyvalar ve mamulleri	907.201,00	164.222,00
72	Belirli sanayi kollarında kullanılan makina ve cihazlar	10.865,00	128.077,00
61	Hazır deriler, postlar ve mamulleri	14.810,00	47.036,00
77	Elektrikli makina ve cihazlar		28.040,00
78	Kara ulaşım araçları	46.648,00	18.058,00
	İLK 10 TOPLAM	4.512.596,00	5.070.270,00
	ÜLKE TOPLAM	4.649.428,00	5.097.508,00

YÜRÜRLÜKTEKİ ANLAŞMA VE PROTOKOLLAR

Anlaşma Adı	İmza Tarihi	RG Tarih ve No
Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması	10.06.2004	02.06.2005/258 33
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	10.06.2004	01.04.2005/257 73
Gümrük Alanında Karşılıklı İdari İşbirliği ve Yardım Anl.	27.04.2005	-
Türkiye-Afganistan I. Dönem KEK Toplantısı Mutabakat Zaptı	27.04.2005	-
Uluslararası Kara Ulaştırması Anlaşması	27.04.2005	-